

KLAIPĖDOS TECHNOLOGIJŲ MOKYMO CENTRO MAŽOS VERTĖS VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ SRITIES ANTIKORUPCINĖ ANALIZĖ IR VERTINIMAS

(Veiklos sritis, kurios analizė ir vertinimas atlikti einamaisiais metais)

VEIKLOS SRITIES VERTINIMO APRAŠYMAS

Vertinimą atliko darbo grupė, sudaryta 2021 m. gegužės 3 d. direktoriaus įsakymu Nr. V1-65

(Subjektai, atlikę veiklos srities analizę ir vertinimą)

2020 m. I–IV ketvirčiai

(Analizuotas laikotarpis)

1. VEIKLOS SRITIES ESAMOS SITUACIJOS VERTINIMAS

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą viešųjų pirkimų srityje atliko darbo grupė, sudaryta Klaipėdos technologijų mokymo centro direktoriaus 2021 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V1-65 “Dėl darbo grupės korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimui atlikti sudarymo”.

Analizuotas laikotarpis: 2020 m. I–IV ketvirčiai.

Buvo analizuojami mažos vertės viešieji pirkimai, vykdomi iš valstybės biudžeto lėšų.

Vertinimas atliktas remiantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytais kriterijais.

Komisija atliko vidinį tyrimą ir dokumentų peržiūrą/vertinimą. Buvo analizuojama, kuriose Klaipėdos technologijų mokymo centro (toliau – Centro) įgyvendinamose procedūrose ir darbuotojų veiksmuose, susijusiuose su viešųjų pirkimų organizavimu, galimos korupcijos apraiškos ar veiklos trūkumai.

Atliekant antikorupcinę analizę ir vertinimą, buvo analizuojamos Centro supaprastintų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės, patvirtintos 2017 m. liepos 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. V1-112, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas (toliau – MVPTA), patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97, Centro viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas, patvirtintas Centro direktoriaus 2018 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V1-170. Papildomai buvo nagrinėjami Centro viešųjų pirkimų dokumentai: 2020 m. pirkimų planas, viešųjų pirkimų paraiškos, tiekėjų apklausos pažymos, viešųjų pirkimų komisijos posėdžių protokolai, viešųjų pirkimų sutartys, 2020 m. viešųjų pirkimų žurnalai. Analizuoti Centro viešųjų pirkimų organizatoriaus atsakymai į Centro darbo grupės parengtą klausimyną apie viešųjų pirkimų organizavimo ir kontrolės vykdymo tvarką Centre.

2. VEIKLOS SRITIES VERTINIMO METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

Nustatant mažos vertės viešųjų pirkimų organizavimo Centre atitikimą numatytiems Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies kriterijams **įvertinta, ar Centro veikla, vykdant viešųjų pirkimų organizavimą, atitinka bent vieną iš Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytų kriterijų:**

1) padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika:

Ne. Per analizuojamąjį laikotarpį Centro veikloje nebuvo užfiksuoti Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai. Taip pat nebuvo užfiksuoti teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.

2) pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas:

Ne. Centras neturi įgaliojimų vykdyti veiklos, skirtos prižiūrėti, kaip Centrai nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi teisės aktų reikalavimų viešųjų pirkimų srityje.

3) atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti:

Yra reglamentuotas. Analizuojamo laikotarpio metu Centro darbuotojų įgyvendinami uždaviniai, vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka, terminai, atsakomybė viešųjų pirkimų organizavimo srityje yra išsamiai ir aiškiai reglamentuoti Centro viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamente, Centro supaprastintų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklėse bei pareigybių aprašymuose.

4) veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu:

Nėra. Centrai nėra suteikti įgaliojimai išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ir kitokias papildomas teises ar atsisakyti jas išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo.

5) daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo:

Ne. Centras turi įgaliojimus savarankiškai priimti sprendimus, susijusius su Centro turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, viešaisiais pirkimais, kuriuos teisės aktai nenustato prievolės derinti su kitomis valstybės įstaigomis. Dėl šio kriterijaus viešųjų pirkimų sritis yra **formaliai** priskirtina prie veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Visgi, Centro viešųjų pirkimų organizatorius prekes bei paslaugas perka tik esant būtinam poreikiui ir pirkimai yra nedidelės vertės. Mažos vertės pirkimai vykdomi per elektroninę viešųjų pirkimų sistemą arba apklausos būdu. Tai mažina korupcijos pasireiškimo tikimybę.

6) naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija:

Ne. Per analizuojamąjį laikotarpį Centras savo veikloje neturėjo sričių, kurios būtų susijusios su įslaptintos informacijos gavimu, naudojimu ir apsauga, o turima bei valdoma informacija nelaikytina valstybės ar tarnybos paslaptimi.

Viešieji pirkimai apima komercinės paslapties turinį.

7) anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų:

Ne. Korupcijos rizikos analizė Centre nebuvo atliekama.

3. PRIEŽASTYS, DIDINANČIOS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO RIZIKOS LYGI

Centro direktoriaus 2017 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V1-112 yra patvirtintos supaprastintų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės, kurios nustato Centro viešųjų pirkimų organizavimo tvarką nuo pirkimo planavimo iki pirkimo sutarties įvykdymo. Centre taikomi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, skaidrumo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir racionalumo principai, konfidencialumo ir nešališkumo reikalavimai pirkimo iniciatoriams, organizatoriams, viešųjų pirkimų komisijos nariams. Atsakingi asmenys turi būti pateikę privačių interesų deklaracijas, pasirašo nešališkumo ir konfidencialumo deklaracijas. Yra paskirtas asmuo privačių interesų deklaracijoms tikrinti. Dėl deklaracijų pateikimo atsakinga vyr. buhalteris.

Centre kiekvienas pirkimo iniciatorius ateinantiems biudžetiniams metams numatomus pirkimus planuoti pradeda kiekvienų metų ketvirtą ketvirtį. Pirkimo iniciatorius (prieš tai atlikęs rinkos tyrimą) iki kiekvienų kalendorinių metų gruodžio 31 d. raštu pateikia Centro vadovo įsakymu paskirtam už pirkimų planavimą atsakingam asmeniui (toliau – asmuo, atsakingas už pirkimų planavimą), pagal pateiktą formą parengtą informaciją apie ateinančiais biudžetiniais metais Centre reikmėms reikalingas pirkti prekes, paslaugas ir darbus. Kartu pateikia ir laisvos formos prekių, paslaugų ir darbų pagrindimą (pagrindžiamas išlaidų būtinumas, atsižvelgiant į pirkimo iniciatoriaus veiklos uždavinius ir tikslus) ir jų orientacinę vertę.

Pirkimo organizatorius paskirtas 2008 m. vasario 15 d. direktoriaus įsakymu V1-86. Asmuo, atsakingas už pirkimų planavimą, gavęs iš Centro vyr. buhalterio informaciją apie atitinkamiems metams galimus skirti maksimalius asignavimus pirkimams ir pirkimo iniciatorių nurodytą informaciją, iki kiekvienų metų sausio 31 d. suderina su Centro direktoriumi būtinų lėšų Centro pirkimams poreikį, priskiria darbams, prekėms ir paslaugoms kodus, o paslaugoms papildomai priskiria Viešųjų pirkimų įstatymo 2 priedėlyje nurodytas paslaugų kategorijas, apskaičiuoja numatomų pirkimų vertes. Parengtą pagal pateiktą formą viešųjų pirkimų planą bei suderintą su pirkimo iniciatoriais, Centro vyr. buhalteriu, teikia Centro direktoriui tvirtinti.

Centre reikalingų prekių, paslaugų ar darbų poreikį formuoja pirkimo iniciatorius.

Kiekvienas pirkimo iniciatorius kaskart parengia prekių, paslaugų ar darbų užsakymo paraišką pagal formą pateiktą apraše. Rengdamas paraišką, atlieka rinkos tyrimą, reikalingą pirkimo

vertei nustatyti (išskyrus mažos vertės, ypatingos skubos pirkimus). Suderintą su Centro vyr. buhalteriu paraišką teikia tvirtinti Centro direktoriui. Pirkimo dokumentus rengia viešojo pirkimo komisija arba pirkimų organizatorius. Kai pirkimą vykdo Komisija, kiekvienas jos sprendimas protokoluojamas. Kai pirkimą vykdo pirkimo organizatorius, pildoma Tiekėjų apklausos pažyma. Pažymos galima nepildyti, kai pirkimo suma iki 300 eurų (vadovaujantis MVPTA 18 punktu). Esant būtinybei viešųjų pirkimų planas gali būti papildomas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis mažos vertės pirkimai iki 3000 eurų be PVM gali būti vykdomi iš vieno tiekėjo. Pirkimus, kurių vertė viršija 10 000 eurų, atlieka viešųjų pirkimų komisija. Centre sudaryta nuolatinė viešųjų pirkimų komisija, bet ji gali būti keičiama arba papildoma naujais nariais konkrečioms pirkimams.

Pirkimo sutarčių vykdymą koordinuoja (organizuoja Centro įsipareigojimų vykdymą, kontroliuoja pristatymo (atlikimo, teikimo) terminus, prekių, paslaugų ir darbų atitiktį sutartyse numatytiems kokybiniais ir kitiems reikalavimams, tiekėjo finansinių įsipareigojimų (baudos, netesybos) vykdymą) viešąjį pirkimą kuriojantis asmuo ir Centro direktoriaus paskirtas pirkimo sutarčių vykdymą koordinuojantis asmuo.

Atlikus vertinimą ir dokumentų analizę dėl pirkimų iš vieno tiekėjo, komisija siūlo papildyti Centro supaprastintų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisykles papildomais punktais reglamentuojant mažos vertės pirkimų vykdymą neskelbiamos apklausos būdu (žodžiu ir / arba raštu) apklausiant vieną tiekėją.

Centre mažos vertės pirkimai vykdomi ir techninės specifikacijos ruošiamos vadovaujantis Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo, patvirtinto Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97, 21.3 punktu, kuriame aprašoma pirkimo eiga, nurodyta, kokius pirkimo dokumentus rengti, bei išvardinti reikalavimai rengiamiems pirkimų dokumentams.

Apie atliktus pirkimus yra rengiama mažosios vertės pirkimų ataskaita ir iki sausio 30 d. skelbiama Viešųjų pirkimų tarnybos informacinėje sistemoje CVP IS.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą buvo nustatytas atsparumo korupcijai lygis (toliau – AKL) Atsparumo korupcijai reikalavimų įgyvendinimo įsivertinimas buvo atliktas pagal Antikorupcinės aplinkos vadovo 17.24 priede pateiktą priemonių vykdymo vertinimo klausimyną. Centro AKL yra 0,875, vertinamas kaip aukštas AKL.

Išvada:

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę mažos vertės viešųjų pirkimų srityje, nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė šioje srityje maža, kadangi išanalizuoti dokumentai tvarkingi, viešieji pirkimai vykdomi teisės aktų numatyta tvarka.

4. PASIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

Priemonės	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
Patikslinti supaprastintų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės Klaipėdos technologijų mokymo centre taisykles apibrėžiant atvejus (kriterijus) kai atliekant mažos vertės pirkimus neskelbiamos apklausos būdu (žodžiu ir/arba raštu), rekomenduoti pirkimų organizatoriams plačiau taikyti trijų tiekėjų apklausą.	Iki 2021 m. gruodžio 31 d.	Sumažintas neskelbiamų pirkimų skaičius, kai kreipiamasi į vieną tiekėją, nors tai neprieštaruoja LR viešųjų pirkimų įstatymui.	1. Įteisintos nuostatos, kad mažos vertės pirkimai neskelbiamos apklausos būdu (žodžiu ir/arba raštu), vykdomi apklausiant ne mažiau kaip tris tiekėjus; 2. Dažniau teikti pirmenybę skelbiamai apklausai. Kai pirkimas vykdomas neskelbiamos apklausos būdu, prioritetą teikti ne mažiau kaip trijų ūkio subjektų apklausai, vykdomai CVP IS priemonėmis.

Direktorė

Violeta Petrušienė